

РЕШЕНИЕ

№ 4085

гр. София, 21.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, II КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 21.05.2021 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Добромир Андреев

ЧЛЕНОВЕ: Наташа Николова

Георги Бозуков

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **3843** по описа за **2021** година докладвано от съдия Наташа Николова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 285, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/, във връзка с чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационни жалби на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ и Е. Д. М. срещу Решение № 7482/22.12.2020 г. по адм. дело № 12525/2018 г. по описа на АССГ, I отделение, 47 състав, с което ГДИН е осъдена да заплати на Е. Д. М. сумата в размер на 500 лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, за периода от 15.01.2018г. до 13.09.2018 г. следствие на лошите условия в арестното помещение на [улица], в което ищецът е бил с мярка „задържане под стража“ и ведно със законната лихва от 13.09.2018 г. до окончателното му заплащане. Исковата молба е отхвърлена в останалата ѝ част, до претендирания размер от 25 000лв. или за сумата от 24500лв.С постановеното решение Е. Д. М., с посочено Е., е осъден да заплати на ГДИН сумата от 100 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ посочва, че постановеното решение, в осъдителната му част, е неправилно. Моли същото да бъде отменено в тази му част.

Е. Д. М. обжалва решението, в частта в която исковата му претенция е отхвърлена за разликата над 500 лв. до пълния ѝ размер от 25 000 лв. Моли същото да

бъде отменено в тази му част, като необосновано, неправилно и постановено при съществени процесуални нарушения, като бъде уважена изцяло исковата претенция.

В съдебно заседание Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ не се представлява.

Е. Д. М. в съдебно заседание не се явява, представлява се от адв. Н., който поддържа касационната жалба и моли тя да бъде уважена.

Софийска градска прокуратура в съдебно заседание се представлява от прокурор М., която счита касационните жалби за неоснователни.

Административен съд София – град, II касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационните жалби са допустими, като подадени от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Разгледани по същество са неоснователни.

С постановеното съдебно Решение № 7482/22.12.2020 г. по адм. дело № 12525/2018 г. по описа на АССГ, I отделение, 47 състав, исковата претенция за присъждане на обезщетение в размер на 25 000 лв. за претърпени от Е. Д. М. неимуществени вреди в периода от 15.01.2018г. до 13.09.2018 г., следствие на лошите условия в арестното помещение на [улица], в което ищецът е бил с мярка „задържане под стража“, ведно със законната лихва от 13.09.2018 г. до окончателното му заплащане е уважена частично, като ГДИН е осъдена да заплати на М. сумата от 500 лв., представляваща обезщетение, ведно със законната лихва. С постановеното съдебно решение исковата претенция е отхвърлена за разликата от 24 500 лв. Е. М. е осъден да заплати на ГДИН сумата от 100 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението на първоинстанционния съд е валидно, допустимо и правилно в частта на присъденото обезщетение. Решението обаче е неправилно в частта на присъденото в полза на ГДИН юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

К. състав споделя изводите за частична основателност на исковата претенция.

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. Според чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС, осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според ал. 2 на същата разпоредба, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието "лишаване от свобода" или "задържането под стража", изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност. Тълкуването на цитираните разпоредби безспорно налага извода, че е установено задължение за затворническата администрация за осигуряване на благоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ и мярката „задържане под стража“.

За да бъде основателен искът по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва да са налице

кумулятивно три предпоставки: действие или бездействие на орган по изпълнение на наказанията в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, причинени вреди в резултат на извършените действия или бездействия и причинно-следствена връзка между настъпилите имуществени или неимуществени вреди и действията или бездействията на съответната администрация.

По делото е установено, че в процесния период Е. Д. М. е бил задържан в арестното помещение на [улица]. Правилен е изводът на първоинстанционния съд, че в хода на проведеното съдебно производство са доказани следните неблагоприятни условия за изтърпяване на мярката „задържане под стража“ в нарушение на чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС, както и на чл. 3 от ЕКПЧОС: лоши битови условия, недостатъчна дезинсекция и наличие на гризачи, хлебарки и дървеници.

По силата на нормата на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС, в случаите по ал. 1 настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното. Както правилно е приел съдът, ищецът не дължи доказването на неимуществените вреди, когато е налице нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, както и на чл. 3 от ЕКПЧОС.

Безспорно е установено и наличието на причинно-следствена връзка между настъпилите вреди и бездействието на затворническата администрация. В тази връзка са изложени и подробни мотиви.

Настоящата касационна инстанция споделя изцяло доводите на първоинстанционния съд относно размера на определеното обезщетение, а именно 500 лв. Присъдената сума представлява справедливо обезщетение на задържаното лице за претърпените от него неимуществени вреди при изтърпяване на мярката „задържане под стража“. Правилно е определен размерът на обезщетението, като същият е съобразен изцяло с релевантните обстоятелства. По делото не е установена твърдяната неправомерна изолация на задържаното лице, в резултат на която да са понесени от него неимуществени вреди. Не са установени и част от оплакванията за които не отговаря затворническата администрация, с оглед на което и претенцията е уважена частично. Отчетени са обстоятелствата, съставляващи проявления на нарушения на чл. 3, ал. 1 вр. ал. 2 от ЗИНЗС.

В частта на присъденото в полза на ГДИН юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв. решението е неправилно. Съгласно чл. 286, ал. 2 от ЗИНЗС, когато искът се отхвърли изцяло, съдът осъжда ищеца да заплати разноските по производството. Юрисконсултското възнаграждение обаче не представлява разноски в производството, поради което такова не следва да бъде присъждано. К. състав приема, че решението на първоинстанционния съд в частта, с която Е. М. е осъден да заплати на ГДИН юрисконсултско възнаграждение следва да бъде отменено.

Така мотивиран Административен съд София-град, II касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 7482/22.12.2020 г. по адм. дело № 12525/2018 г. по описа на АССГ, I отделение, 47 състав, в частта, с която ГДИН е осъдена да заплати на Е. М. сумата от 500 лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в периода от 15.01.2018г. до 13.09.2018 г. в следствие на лошите условия в арестното помещение на [улица], в което ищецът е бил с мярка „задържане под стража“, ведно със законната лихва от 13.09.2018 г. до окончателното му заплащане.

ОТМЕНЯ Решение № 7482/22.12.2020 г. по адм. дело № 12525/2018 г. по описа на

АССГ, I отделение, 47 състав, в частта, с която Е. Д. М. е осъден да заплати на ГДИН сумата от 100 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.